

Strana tvrtka osniva tvrtku kćer u Hrvatskoj koja će biti registrirana kao društvo s ograničenom odgovornošću sa samo jednim vlasnikom. Za poslovanje tvrtke kćeri biti će potrebno osigurati financiranje u prvih godinu ili dvije. Takvo se financiranje može osigurati kao veći temeljni kapital ili kao pozajmica matične tvrtke. Koja je opcija po Vašem mišljenju bolja?

Odgovor na ovo pitanje ovisi o dugoročnim namjerama matične tvrtke. No, prvo da pobliže objasnim posljedice jednog i drugog rješenja kako bi mogli doći do ispravne odluke. Ukoliko se matična tvrtka odluči na veći temeljni kapital, tada odmah na početku mora procijeniti koliko će tvrtki kćeri trebati sredstava dok sama ne dostigne profitabilnost te onda toliko, ili nešto više, sredstava uložiti kao temeljni kapital. Tek ukoliko hrvatska tvrtka nakon nekog vremena ostvari dobit matična tvrtka može početi zarađivati odnosno preuzeti dobit nakon oporezivanja. U tom slučaju u Hrvatskoj tvrtka kćer plaća 20% poreza na dobit, a matična tvrtka, prema trenutno važećim zakonima, ne plaća ništa na prebacivanje dobiti u svoju zemlju. Ipak u ovisnosti o kojoj se zemlji radi, moguće je da će ta dobit biti ponovo oporezivana u toj zemlji.

Ukoliko se pokaže da uložena sredstva nisu dovoljna tada matična tvrtka može povećati svoj ulog u temeljni kapital, ali proces je sličan, po trajanju i složenosti, osnivanju nove tvrtke. To znači da se mora računati u najmanju ruku na troškove odvjetnika i bilježnika, a ako se ne radi o ulogu u novcu onda je potrebno angažirati i revizora. S druge strane ukoliko se pokaže da su uložena sredstva prevelika tada je potrebno provesti proces smanjenja temeljnog kapitala koji je još duži i skuplji od povećanja temeljnog kapitala.

Drugi način financiranja tvrtke kćeri su pozajmice od matične kompanije. Za razliku od povećanja i smanjenja temeljnog kapitala, pozajmice je jednostavno povećati i smanjiti. Svaku je takvu transakciju potrebno prijaviti Hrvatskoj Narodnoj Banci, ali samo za potrebe statistike platne bilance te se prijava brzo obrađuje i ne predstavlja neki problem. No kod pozajmice je potrebno posebnu pažnju obratiti na kamatu i veličinu pozajmice u odnosu na vlasničku glavnice. Ukoliko je pozajmica beskamata tada su problemi minimalni, ali ako matična tvrtka obračunava kamatu, a pozajmica je više od četiri puta veća od vlasničke glavnice onda se ta kamata prema zakonu o porezu na dobit ne priznaje kao trošak u godišnjoj poreznoj prijavi tvrtke kćeri što u stvari znači da je ukupna cijena takve pozajmice za tvrtku kćer iznos kamate još i 20% poreza na dobit na taj iznos. Osim toga, u ovisnosti o zemlji iz koje je matična tvrtka, postoji mogućnost da tvrtka kćer na plaćenu kamatu još mora obračunavati i porez po odbitku koji, u najgorem slučaju, povećava cijenu pozajmice za još 15%.

Prema gore navedenom može se zaključiti da je beskamata pozajmica bolji način financiranja početka rada tvrtke kćeri nego povećanje temeljnog kapitala. Pozajmica je fleksibilnija, može se po potrebi povećavati i smanjivati te ne povlači dodatne troškove. No, prilikom odluke mora se još jedan faktor uzeti u obzir: poduzeće financirano pozajmicom ima značajno gore financijske pokazatelje od poduzeća koje svoje poslovanje financira vlastitim kapitalom. Financijske pokazatelje koji su dio BON-1 izvješća

kod svojih odluka prvenstveno koriste banke, ali i ostali poslovni partneri poduzeća. Takvi subjekti na prvi pogled mogu zaključiti da je tvrtka kćer prezadužena, da joj prijete nelikvidnost te da je bolje ne poslovati s njom. Matična tvrtka mora dakle imati jasne planove kako bi na osnovu navedenih prednosti i mana svakog načina financiranja početnog rada tvrtke kćeri mogla odlučiti koji je bolji.